

DZIENNIK URZĘDOWY

WOJEWÓDZTWA PODKARPACKIEGO

Rzeszów, dnia 23 listopada 2020 r.

Poz. 4378

U C H W A Ł A NR XXVI/2107/2020

z dnia 17 listopada 2020 r.

KOLEGIUM REGIONALNEJ IZBY OBRACHUNKOWEJ W RZESZOWIE

Kolegium Regionalnej Izby Obrachunkowej w Rzeszowie po przeprowadzeniu postępowania nadzorczego w sprawie uchwały Nr XXII/192/2020 Rady Gminy Wiśniowa z dnia 12 października 2020 r. w sprawie określenia zasad udzielania dotacji na prace konserwatorskie, restauratorskie i roboty budowlane przy zabytku wpisanym do rejestru zabytków – działając na podstawie art. 11 ust. 1 pkt 4 i art. 18a ust. 3 ustawy z dnia 7 października 1992 roku o regionalnych izbach obrachunkowych (Dz. U. z 2019 r., poz. 2137) w związku z art. 91 ust. 1 i 3 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2020 r. poz. 713 ze zm.)

STWIERDZA NIEWAŻNOŚĆ

uchwały Nr XXII/192/2020 Rady Gminy Wiśniowa z dnia 12 października 2020 r. w sprawie określenia zasad udzielania dotacji na prace konserwatorskie, restauratorskie i roboty budowlane przy zabytku wpisanym do rejestru zabytków – w całości.

Uzasadnienie

W dniu 12 października 2020 r. Rada Gminy Wiśniowa podjęła uchwałę Nr XXII/192/2020 w sprawie określenia zasad udzielania dotacji na prace konserwatorskie, restauratorskie i roboty budowlane przy zabytku wpisanym do rejestru zabytków. Uchwała ta wpłynęła do Regionalnej Izby Obrachunkowej w Rzeszowie dnia 19 października 2020 r.

Jako podstawę działania Rady Gminy wskazano przepisy art. 18 ust. 2 pkt 15, art. 40 ust. 1 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2020 r. poz. 713 ze zm.) oraz art. 81 ust. 1 ustawy z dnia 23 lipca 2003 r. o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami (Dz. U. z 2020 r. poz. 282 ze zm.).

W wyniku badania powyższej uchwały w trybie nadzoru, uchwałą Nr XXV/2040/2020 z dnia 3 listopada 2020 r. Kolegium Regionalnej Izby Obrachunkowej w Rzeszowie postanowiło wszcząć postępowanie nadzorcze.

Kolegium zważyło, co następuje:

Uchwała Nr XXII/192/2020 Rady Gminy Wiśniowa z dnia 12 października 2020 r. w sprawie określenia zasad udzielania dotacji na prace konserwatorskie, restauratorskie i roboty budowlane przy zabytku wpisanym do rejestru zabytków może stanowić podstawę udzielenia pomocy publicznej. W § 1 ust. 1 tej uchwały wyraźnie bowiem przewidziano, iż dotacja może być udzielona osobie bądź jednostce organizacyjnej, będącej właścicielem bądź posiadaczem zabytku wpisanego do rejestru, albo posiadająca taki zabytek w trwałym zarządzie. Podmiotem ubiegającym się o przyznanie dotacji może być w ocenie Kolegium Izby również przedsiębiorca. Bezspornym zatem jest, iż zgodnie z wymogiem art. 7 ust. 3 ustawy z dnia 30 kwietnia 2004 r. o postępowaniu w sprawach dotyczących pomocy publicznej (Dz.U. z 2020 r. poz. 708) Prezesowi UOKiK powinien zostać przedłożony projekt tej ustawy. Z wyjaśnienia Wójta Gminy

Wiśniowa z dnia 2 listopada 2020 roku wynika, iż Prezesowi UOKiK nie został przedłożony projekt badanej uchwały. Nieprzedłożenie Prezesowi UOKiK projektu uchwały, stanowiącej w ocenie Kolegium program pomocowy przewidujący udzielanie pomocy de minimis, należy uznać za istotne naruszenie powołanego przepisu prawa, tj. art. 7 ust. 3 cyt. ustawy o postępowaniu w sprawach dotyczących pomocy publicznej, gdyż skutkiem tego zaniechania jest uniemożliwienie dokonania przez Prezesa Urzędu oceny przejrzystości zasad udzielania pomocy i przedstawienia w tym zakresie zastrzeżeń. Warunkiem ważności, czy też legalności uchwały, jest nie tylko jej zgodność z upoważnieniem ustawowym, wyznaczającym granice przyjmowanej regulacji, ale również uchwalenie aktu w określonej przepisami procedurze.

Kolegium Izby ponadto wskazuje, że Rada Gminy Wiśniowa w badanej uchwale nie określiła terminu do złożenia wniosku o udzielenie dotacji, ograniczając się jedynie do stwierdzenia w § 6 ust. 1, że udzielenie dotacji może nastąpić po złożeniu przez właściciela bądź posiadacza zabytku wniosku w tej sprawie do Wójta Gminy Wiśniowa. Nie określając terminu do złożenia wniosku, Rada pozostawiła go do swobodnego ustalenia organowi wykonawczemu. W ten sposób Rada w istocie scedowała swoje kompetencje na organ wykonawczy – Wójta, podczas gdy przepis art. 81 ust. 1 ustawy o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami wskazuje, iż to organ stanowiący ustala zasady udzielania dotacji. Uchwały podejmowane przez organ stanowiący (Radę) nie mogą zawierać postanowień o scedowaniu własnych uprawnień o charakterze wyłącznym na Wójta.

W § 7 ust. 6 badanej uchwały oraz we wzorze wniosku, stanowiącym załącznik nr 1 do uchwały, Rada Gminy zawarła postanowienie dotyczące warunków zwrotu przyznanej dotacji na prace konserwatorskie, restauratorskie i roboty budowlane przy zabytku. Określiła, iż „w przypadku stwierdzenia, że we wniosku podano nieprawdziwe dane, Gmina Wiśniowa zastrzega sobie prawo żądania zwrotu dotacji”.

Zdaniem Kolegium Rada Gminy nie ma podstaw prawnych do stanowienia o tym, kiedy dotacja podlega zwrotowi. W sytuacji, gdy przepisy szczególne (tu ustawa o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami) nie zawierają w swoich zapisach regulacji odnoszących się do zasad zwrotu dotacji, zastosowanie ma ustawa z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz.U. z 2019 r. poz. 869 ze zm.), tj. przepisy art. 251 i art. 252. Zgodnie z art. 251 cytowanej ustawy dotacje udzielone z budżetu jednostki samorządu terytorialnego w części niewykorzystanej do końca roku budżetowego podlegają zwrotowi do budżetu tej jednostki w terminie do dnia 31 stycznia następnego roku, z zastrzeżeniem terminów wynikających z przepisów wydanych na podstawie art. 189 ust. 4. Od kwot dotacji zwróconych po terminach określonych w ust. 1-3 nalicza się odsetki w wysokości określonej jak dla zaległości podatkowych, poczynwszy od dnia następującego po upływie terminów zwrotu określonych w ust. 1-3. W myśl zaś art. 252 ustawy dotacje udzielone z budżetu jednostki samorządu terytorialnego:

- 1) wykorzystane niezgodnie z przeznaczeniem,
- 2) pobrane nienależnie lub w nadmiernej wysokości

podlegają zwrotowi do budżetu wraz z odsetkami w wysokości określonej jak dla zaległości podatkowych, w ciągu 15 dni od dnia stwierdzenia okoliczności, o których mowa w pkt 1 lub pkt 2. Dotacjami pobranymi w nadmiernej wysokości są dotacje otrzymane z budżetu jednostki samorządu terytorialnego w wysokości wyższej niż określona w odrębnych przepisach, umowie lub wyższej niż niezbędna na dofinansowanie lub finansowanie dotowanego zadania. Dotacjami nienależnymi są dotacje udzielone bez podstawy prawnej. Zwrotowi do budżetu jednostki samorządu terytorialnego podlega ta część dotacji, która została wykorzystana niezgodnie z przeznaczeniem, nienależnie udzielona lub pobrana w nadmiernej wysokości. Odsetki od dotacji podlegających zwrotowi do budżetu jednostki samorządu terytorialnego nalicza się poczynwszy od dnia:

- 1) przekazania z budżetu jednostki samorządu terytorialnego dotacji wykorzystanych niezgodnie z przeznaczeniem;
- 2) następującego po upływie terminów zwrotu określonych w ust. 1 i 2 w odniesieniu do dotacji pobranej nienależnie lub w nadmiernej wysokości.

Rada Gminy regulując w uchwale w sprawie zasad udzielania dotacji na prace konserwatorskie, restauratorskie lub roboty budowlane przy zabytku warunków zwrotu dotacji wykroczyła poza upoważnienie ustawowe zawarte w art. 81 ust. 1 ustawy o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami. Zgodnie postanowieniami tego przepisu ustawy w trybie określonym odrębnymi przepisami dotacja na prace konserwatorskie, restauratorskie lub roboty budowlane przy zabytku wpisanym do rejestru lub

znajdującym się w gminnej ewidencji zabytków może być udzielona przez organ stanowiący gminy, powiatu lub samorządu województwa, na zasadach określonych w podjętej przez ten organ uchwale.

Ponadto w § 10 badanej uchwały zawarto uregulowania dotyczące rozliczenia dotacji – zobowiązano podmiot otrzymujący dotację do przekazania Wójtowi Gminy sprawozdania merytorycznego z wykonania prac po przeprowadzeniu prac objętych umową, stanowiącego załącznik Nr 2 do uchwały, jednak nie określono terminu dokonania rozliczenia. Zgodnie z art. 126 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz.U. z 2019 r. poz. 869 ze zm.) dotacje są to podlegające szczególnym zasadom rozliczania środki z budżetu państwa, budżetu jednostek samorządu terytorialnego oraz z państwowych funduszy celowych przeznaczone na podstawie niniejszej ustawy, odrębnych ustaw lub umów międzynarodowych, na finansowanie lub dofinansowanie realizacji zadań publicznych. Dotacje udzielane z budżetu gminy na prace konserwatorskie, restauratorskie lub roboty budowlane przy zabytkach mają charakter dotacji celowych i określając zasady udzielania tych dotacji na mocy art. 81 ust. 1 ustawy o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami organ stanowiący powinien określić również termin złożenia sprawozdania z wykonania prac lub robót, gdyż stanowi on istotny element rozliczenia dotacji. Nieokreślenie terminu rozliczenia dotacji w uchwale w sprawie określenia zasad udzielenia dotacji powoduje, że kompetencja w tym zakresie zostanie scedowana na organ wykonawczy.

W tym stanie rzeczy Kolegium Regionalnej Izby Obrachunkowej uchwaliło jak w sentencji.

Na niniejszą uchwałę Gminie przysługuje prawo wniesienia skargi do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Rzeszowie za pośrednictwem Kolegium Regionalnej Izby Obrachunkowej w Rzeszowie, w terminie 30 dni od daty jej doręczenia.

PREZES

dr Zbigniew K. Wójcik